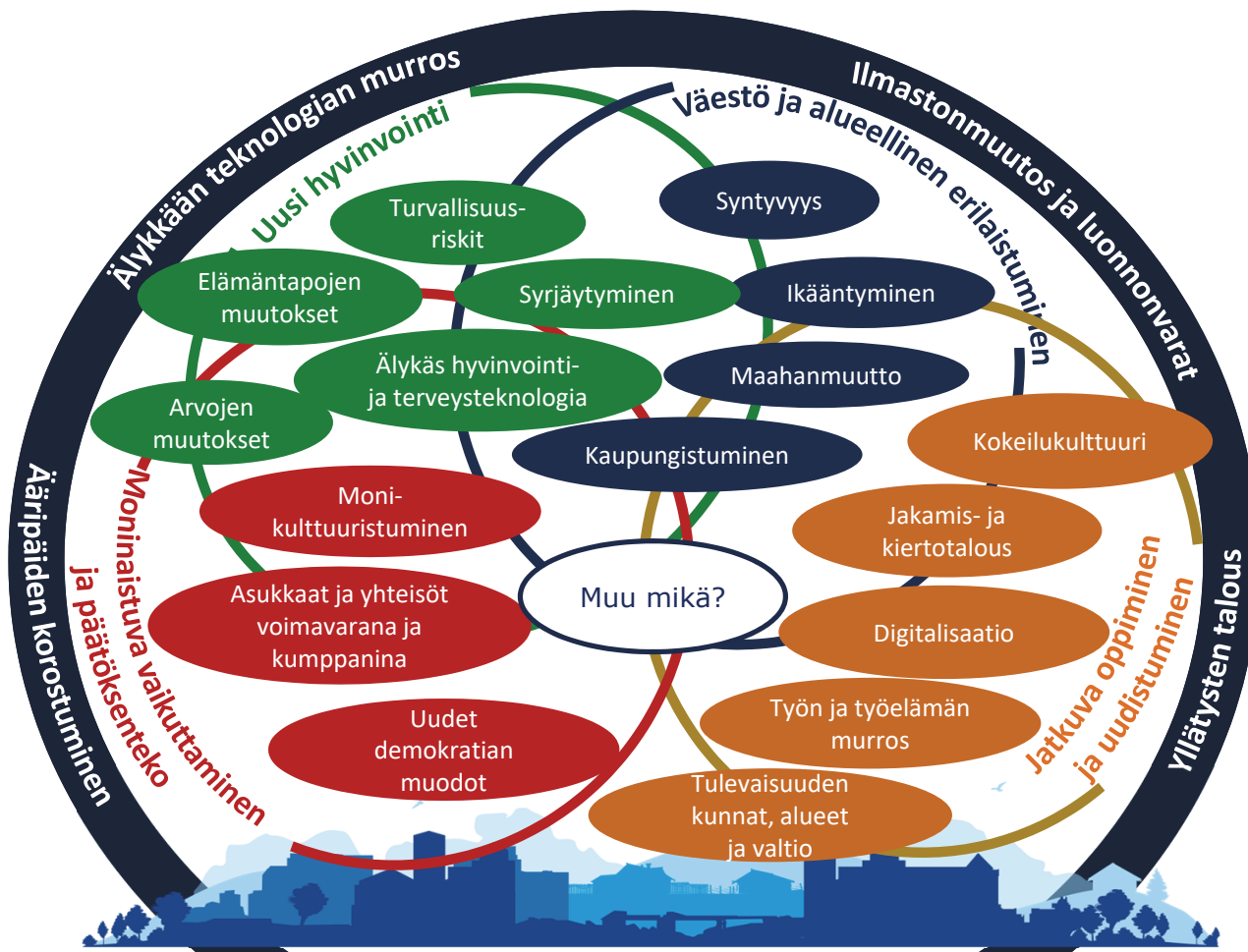

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Ääripäiden korostuminen

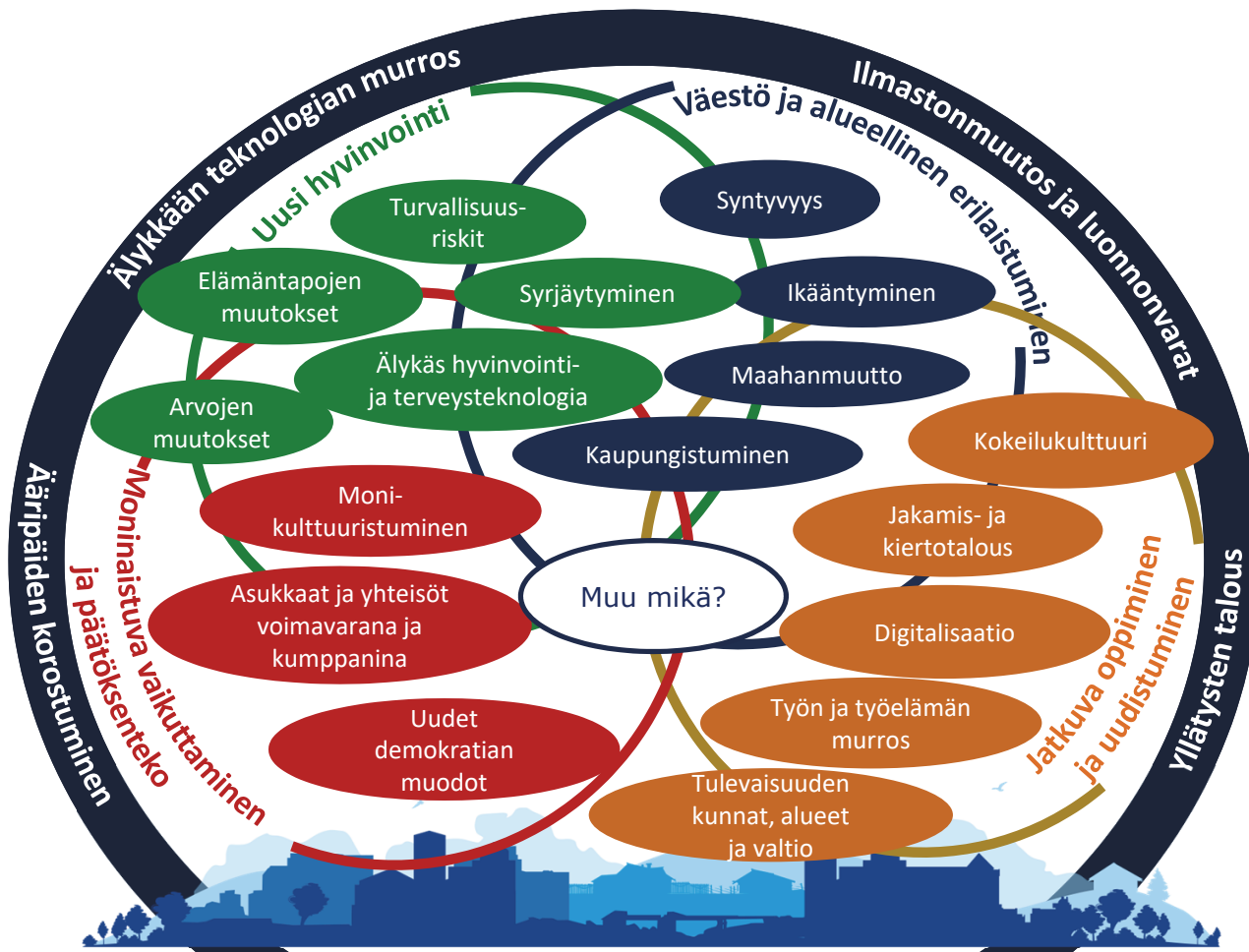
Ääripäiden korostuminen

Lukuisissa ilmiöissä tulevat nousemaan esille niiden ääripäät. Kyseessä on näin ollen joko-tai -kehityksen sijasta pikemminkin sekä-että -kehitys. Ääripäiden korostuminen näkyy nyt ja tulee edelleen korostumaan ainakin seuraavilla ulottuvuuksilla:

- Globaali - paikallinen
- Keskittyminen - hajautuminen
- Megayritys - mikroyritys
- Fyysinen - virtuaalinen
- Hyvinvointi - pahoinvointi
- Arvoliberaalisuus - arvokonservatiivisuus
- Maailmankansalaisuus - nationalismi

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Älykkään teknologian murros

Elämme murrosvaihetta. Kyseessä on niin sanottu kuudennen aallon alkuvaihe. Tulevaisuuden tutkijat kutsuvat tätä aaltoa älykkään teknologian aikakaudeksi. Edellistä aaltoa kutsuttiin informaatioteknologian aikakaudeksi.

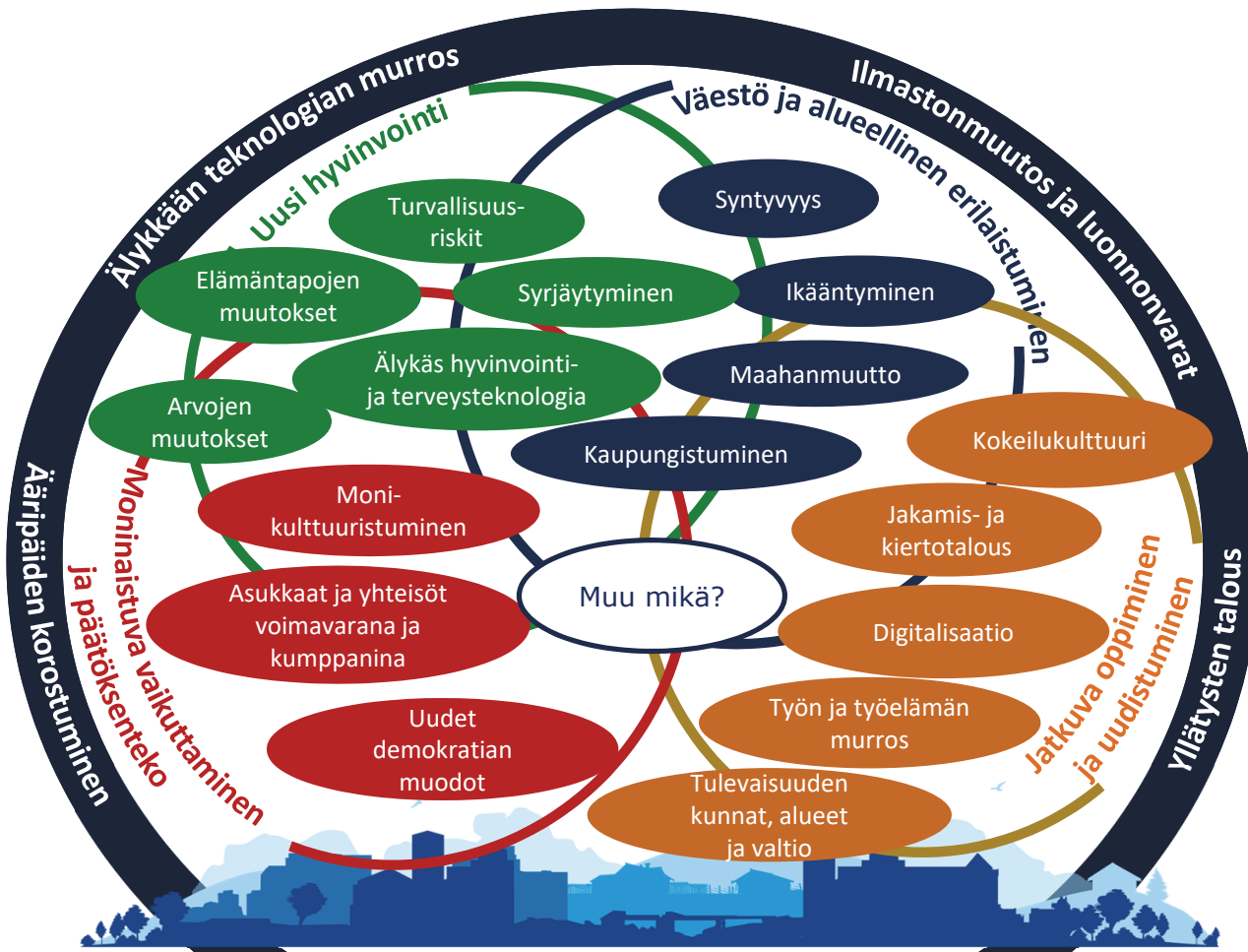
Kuudennen aikakauden teknologisia ajureita ovat mm. automatisaatio, robotisaatio, esineiden internet, biotekno-

logia, geeniteknologia, virtuaalitodellisuus ja 3d-tulostaminen. Esimerkiksi geeni- ja bioteknologia (mm. keinoliha) tulee todennäköisesti muuttamaan ruoantuotannon radikaalisti. Ennaltaehkäisevä sekä sairauksia hoitava älykäs teknologia tulee mullistamaan käsityksemme hyvinvoinnista ja terveydestä ja niihin liittyvistä toimijoista, prosesseista ja rakenteista.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Ilmastonmuutos ja luonnonvarat

Ilmastomuutos ja luonnonvarat

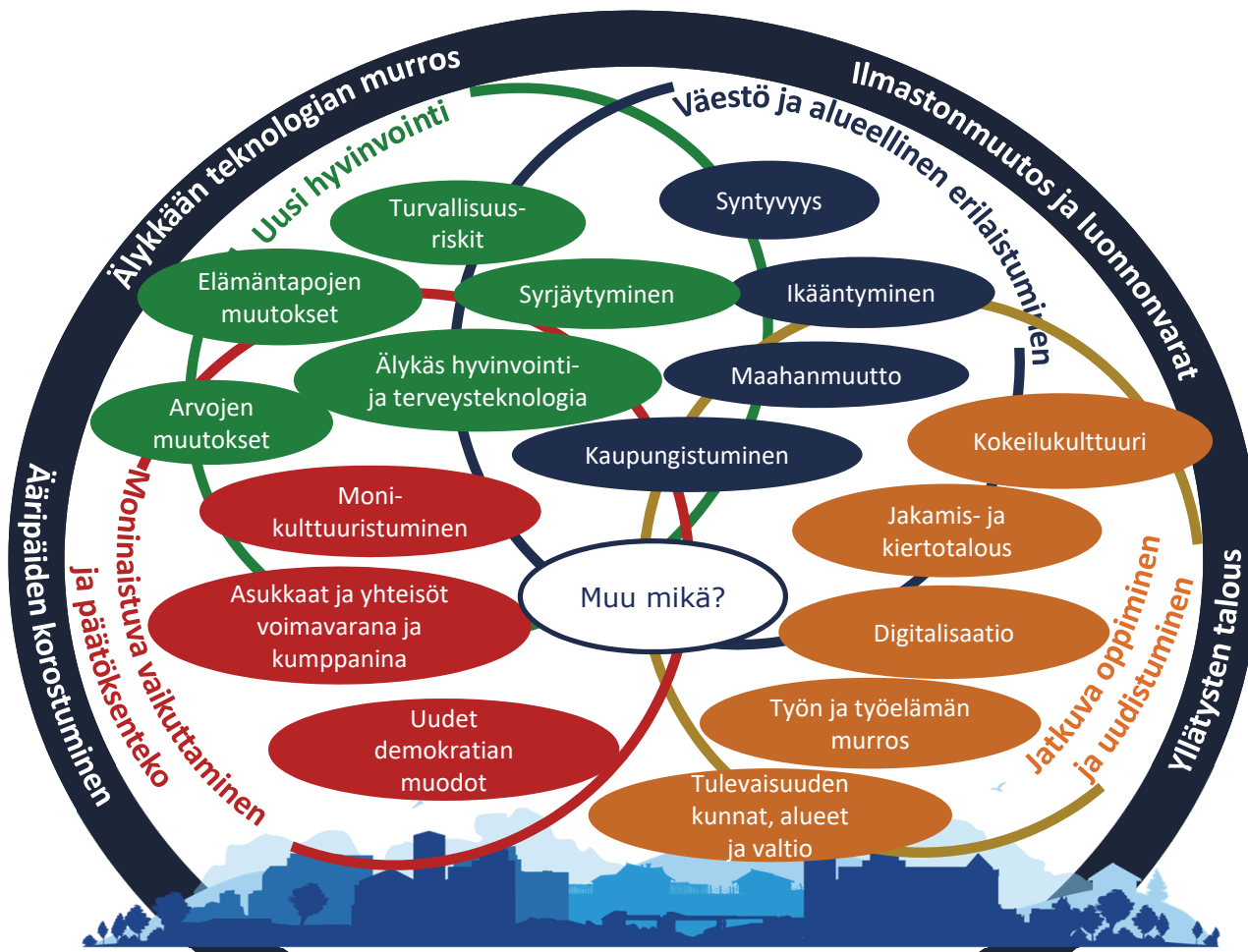
Ilmastomuutos on tärkeä globaalin toimintaympäristön muuttuja. Ilmastomuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen ovat EU:n ja koko maailman laajuisen toiminnan keskiössä ja se tulee näkymään tulevana vuosikymmeninä entistä konkreettisemmin myös kuntien ja alueiden toiminnassa.

Raaka-aineiden kasvava kysyntä saattaa nostaa hintoja ja samaan aikaan käynnissä olevan materiaalivallankumouksen edelläkävijät hyötyvät asiasta eniten (esim. kiertotalous).

Globaalin näkökulman lisäksi myös paikallisen terveellisen ja turvallisen elinympäristön ylläpidon ja ympäristön pilaantumisen ehkäisyn painoarvo tulee kasvamaan.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

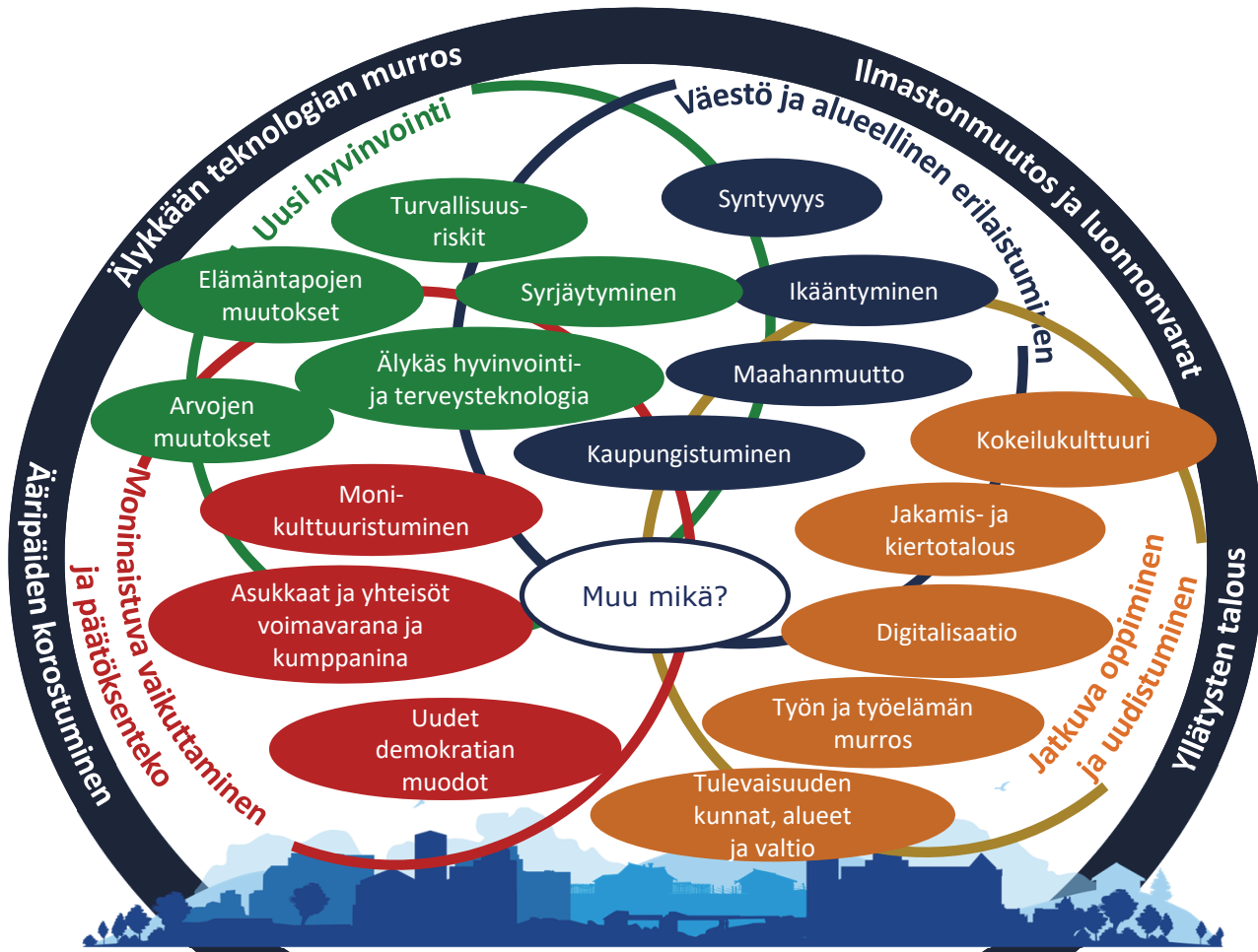
Yllätysten talous

Euroopan ja Suomen talouskehityksessä on yleisesti ottaen varauduttu pitkään hitaan kasvun vaiheeseen. Suomen talouskehitykseen liittyy joukko sellaisia yllätystekijöitä, jotka voivat muuttaa kehitystä nopeasti puoleen tai toiseen. Esimerkiksi sopii naapurimaamme Venäjän kehitys ja sen vaikutukset Suomeen. Tuleva talouskasvu ei myöskään välttämättä keskity niille toimialoille, joiden varaan Suomessa on perinteisesti totuttu laskemaan.

Jakamistalous on jo muuttanut ja muuttaa jatkossakin nopeasti ja yllättävästi yritysten keskinäisiä kilpailuasetelmia. Esimerkiksi taksipalveluita tarjoava Uber ja majoituspalveluita tarjoava Airbnb ovat kasvaneet yllättävän nopeasti maailmanlaajuisesti ja muuttaneet merkittävästi markkinoita. Jakamistaloudelle on tyypillistä, että se hyvin usein järjestyttää (disrupt) totuttuja toimialojen rakenteita ja ansaintalogiikoita.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

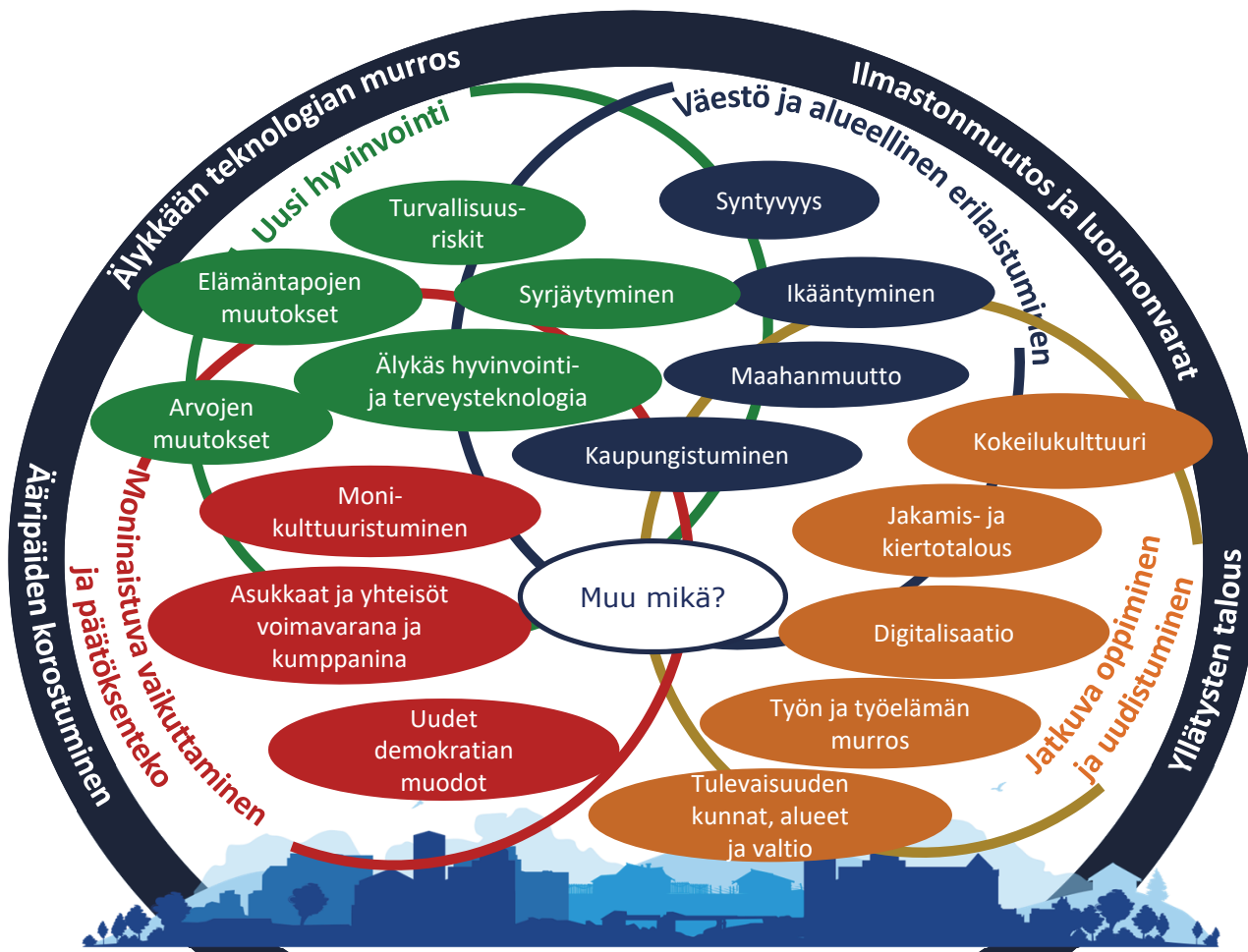
Uudet demokratian muodot

Tutkimusten mukaan ihmiset haluavat myös tulevaisuudessa vaikuttaa yhteiskunnallisiin ja oman lähiympäristöönsä liittyviin asioihin, mutta osallistuminen kanavoituu eri tavalla kuin perinteisesti on ajateltu. Suorat ja muut uudet vaikuttamisen muodot tulevat haastamaan entistä kovemmin edustuksellista demokratiaa. Demokratia on vaarassa kriisiytyä mikäli se ei kykene uudistumaan siten, että uudet vaikuttamisen keinot tulevat keskeiseksi ja hyväksytyiksi osaksi poliittista järjestelmää.

Käytännössä uudet demokratian muodot tarkoittavat matalan kynnyksen osallistumista, esimerkiksi verkon kautta tapahtuvien kyselyin, äänestyksin ja vaalein, osallistuvaa budjetointia, asiakas- ja kuntalaisraateja, palvelujen yhteiskehittämistä sekä myös verkostojen kautta vaikuttamista. Myös kansalaisjärjestöjen merkitys näyttää korostuvan uuden demokratian kentässä. Uudenlainen demokratia on entistä enemmän yhdessä tekemistä ja kumppanuutta.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

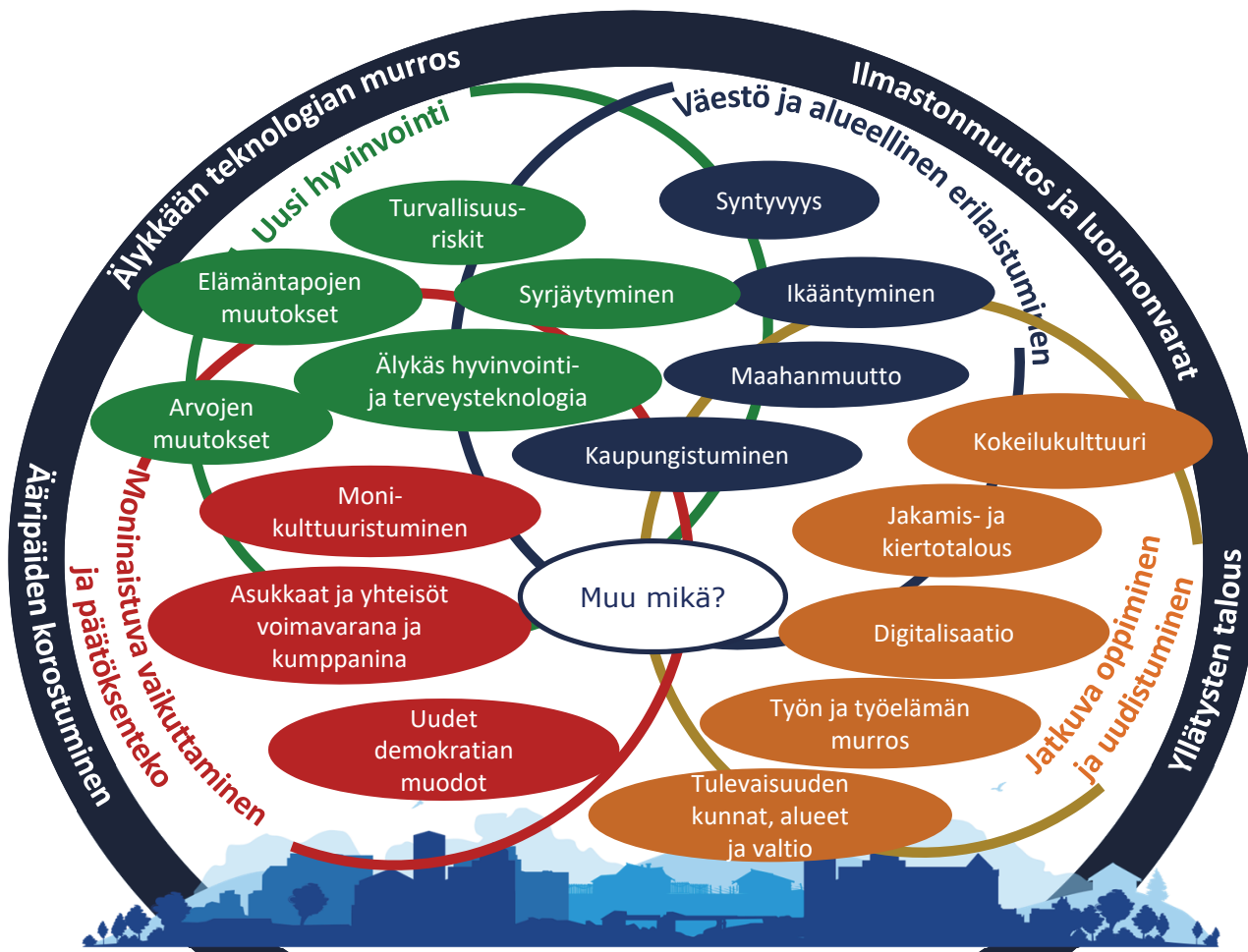
Asukkaat ja yhteisöt voimavarana ja kumppanina

”Viranomainen tietää parhaiten” -ajattelu on murtumassa. Tieto on nykyisin jo kaikkien ulottuvilla. Samalla uusyhteisöllisyys on kasvamassa. Kokemusta hyvästä elämästä haetaan perinteisten lähiyhteisöjen ohella yhä useammin vapaa-ajan yhteisöjen ja internetin luomien verkostojen kautta. Uudenlainen yhteisöllisyys ei noudata hierarkkista muotoa.

Kehitys voi johtaa siihen, että julkinen sektori ymmärtää yhä laajemmin kansalaisen merkityksen voimavarana ja kehittämisen moottorina. Tämä voi tarkoittaa, että kansalaisten osallistumismahdollisuuksia ja osallisuutta edistetään eri tasoilla ja tarjotaan erilaisia kasvualustoja uusyhteisöllisyydelle. Palvelujen järjestämisessä tämä voi tarkoittaa sitä, että julkinen sektori pyrkii tietoisesti uusiin toimintatapoihin ja kumppanuuksiin palvelujen järjestämisessä asukkaiden ja yhteisöjen kanssa ja avaa toimintaansa kansalaisyhteiskunnan suuntaan.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

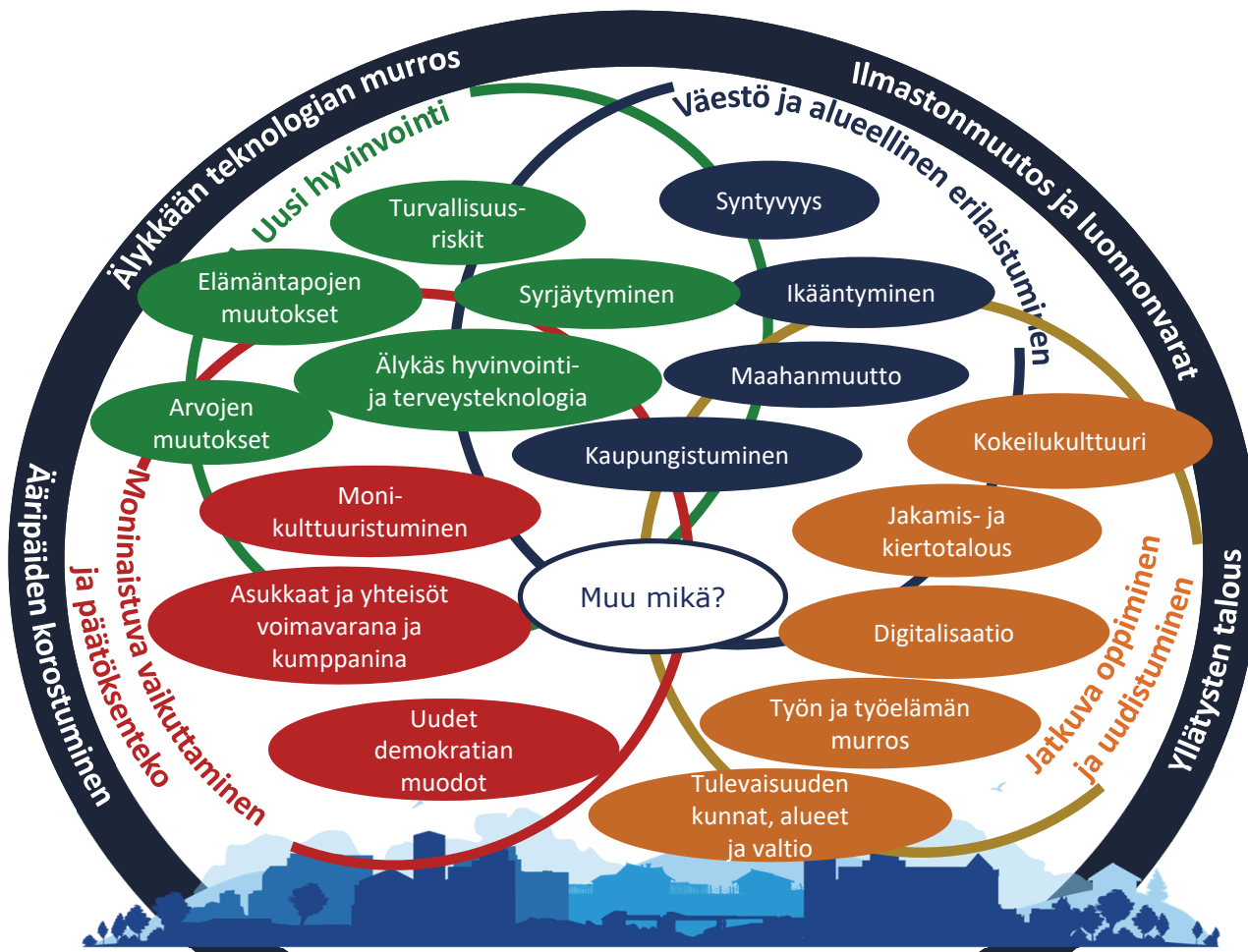
Monikulttuuristuminen

Suomi muuttuu yhä monikulttuurisemmaksi väestön vapaan liikkuvuuden, maahanmuuton ja pakolaisuuden seurauksena. Mikäli kulttuurien välinen vuorovaikutus rakentuu luontevaksi, maahanmuuttajat kotoutuvat hyvin, osallistuvat aktiivisesti yhteiskunnan toimintaan ja ovat vahva voimavara opintopoluilla ja työelämässä. Mikäli kotoutumista ei tapahdu, maahanmuuttajat ovat syrjäytymisvaarassa ja konfliktiherkkyys maahanmuuttajien ja kantaväestön sekä eri maahanmuuttajaryhmien välillä kasvaa.

Kunnilla on tärkeä tehtävä maahanmuuttajien osallisuuden ja yhdenvertaisuuden sekä eri väestöryhmien välisen hyvien suhteiden edistämässä. Monikulttuuristuminen on yhä useammin huomioitava tavalla tai toisella palvelujen suunnittelussa. Maahanmuuttajien integrointi päätöksentekojärjestelmäämme on mahdollisuus vahvistaa kotoutumista, esimerkiksi kannustamalla mahanmuuttajia asettumaan ehdolle kuntavaaleissa.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Älykäs hyvinvointi- ja terveysteknologia

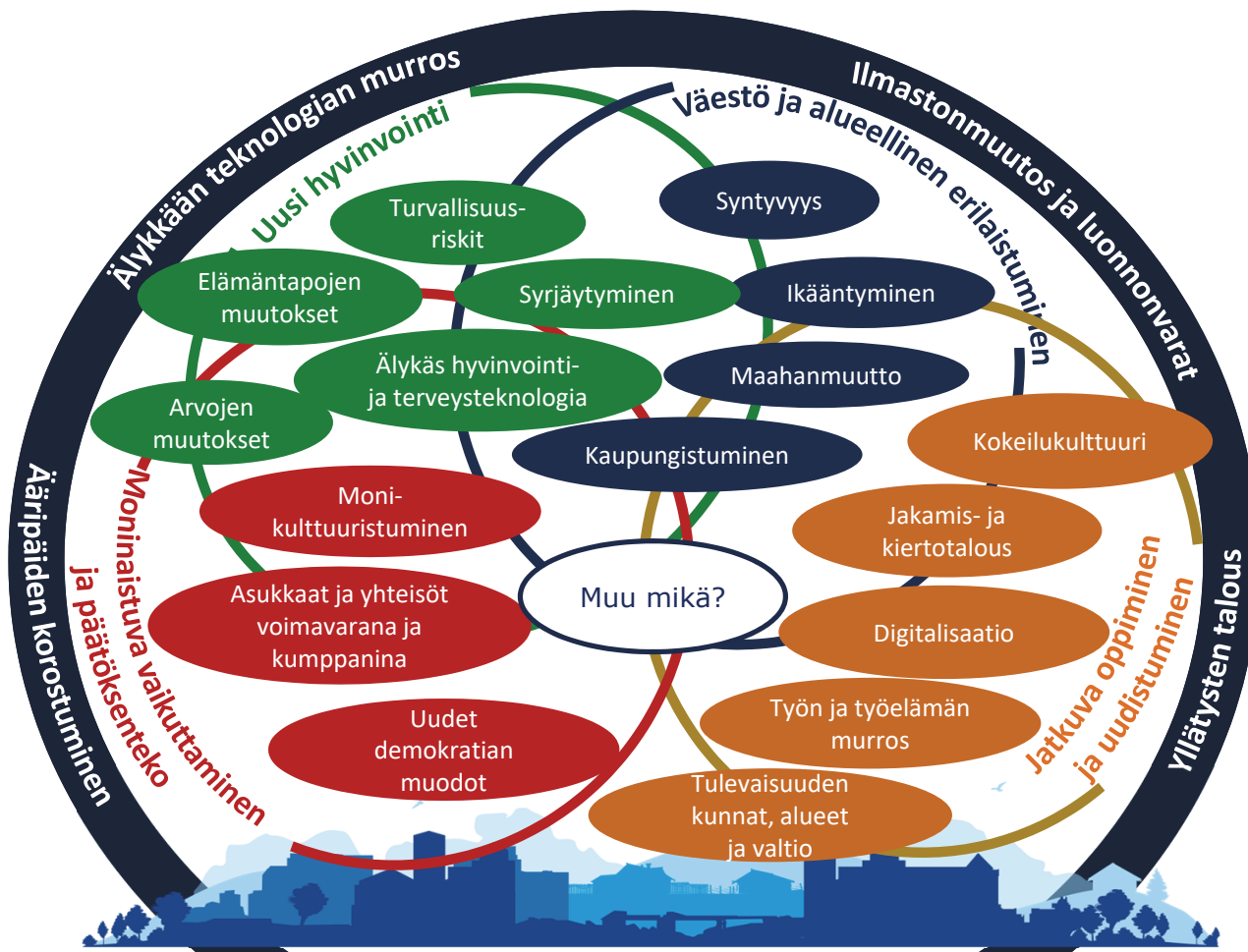
Älykkäät teknologiat mullistavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä sairauksien hoidon. Älykodit, päälle puettava hyvinvointitekhnologia, oma- ja itsehoitopalvelut sekä koneelliset hoitoarviot tulevat lisääntymässä määrin olemaan arkipäivää lähitulevaisuudessa. Maantieteestä riippumattomat palveluprosessit tulevat mahdollisiksi. Teknologia edellä mainittuun kehitykseen on pitkälle jo olemassa.

Varsin piankin voimmekin olla tilanteessa, jossa esimerkiksi perusterveydenhuollon lääkärivastaanotto fyysisinä tilana ja prosessina on tarpeeton ja siirtynyt älypuhelimeen tai tietokoneelle: ei-raskaaseen diagnostiikkaan liittyvät prosessit voidaan toteuttaa kokonaan ihmisten kotoa käsin koneellisesti. Vakavampien sairauksien hoidossa, esim. kirurgiassa robotiikka tulee muuttamaan hoitoprosesseja radikaalilla tavalla.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Arvojen muutokset

Arvojen muutokset

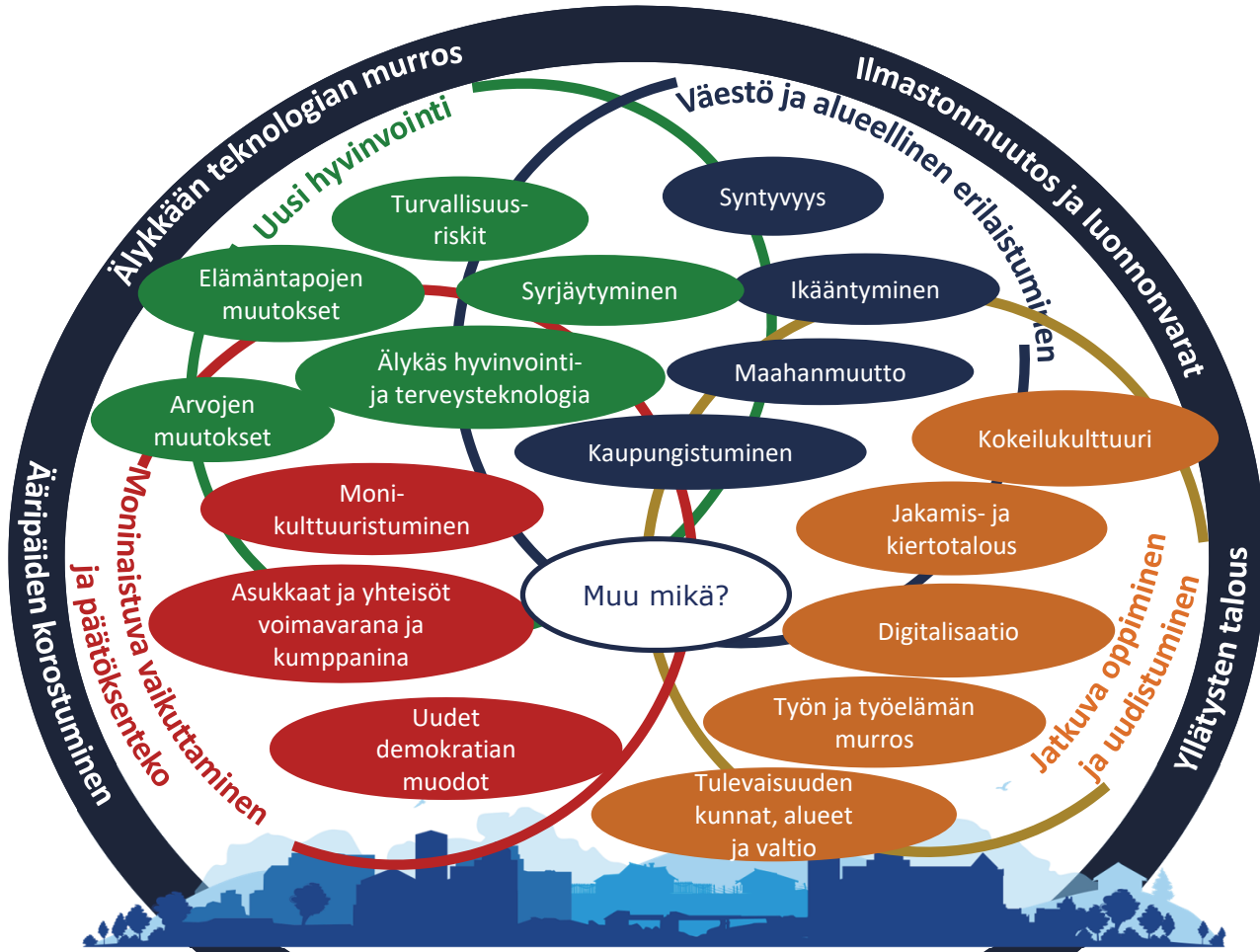
Ihmisten arvot ovat yhä nopeammassa muutoksessa. Arvojen muutosta vahvistaa se, että ihmiset hakeutuvat yhä enemmän kaltaistensa yhteyteen esimerkiksi verkkoyhteisöjen kautta. Samalla myös arvojen ääripäät korostuvat. Esimerkiksi Euroopassa näyttää samaan aikaan olevan vahvistumassa sekä nationalismi että maailmankansalaisuus.

Työelämässä uudet sukupolvet haastavat esimerkiksi vallitsevia työkulttuurin arvoja, mittareita ja käytäntöjä. Organisaation toiminnan eettisyydellä on myös yhä enemmän

merkitystä. Lisäksi pitkäaikainen kiinnittyminen yhteen organisaatioon, toimialaan tai edes ammattiin on vähentymässä. Taloustutkimuksen mukaan Suomen suurin arvoluokka on ”elämykselliset”, johon 15–17-vuotiaista kuuluu melkein puolet. Elämyksellisyyteen liittyviä asioita ovat mm. pelillistyminen, ekologisuus, vaihdantatalous, paikallisuus, autenttisuus, pop up -tarjonta, lähiruoka jne., jotka ovat samanaikaisesti saatavilla perinteisen massatuotannon rinnalla.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

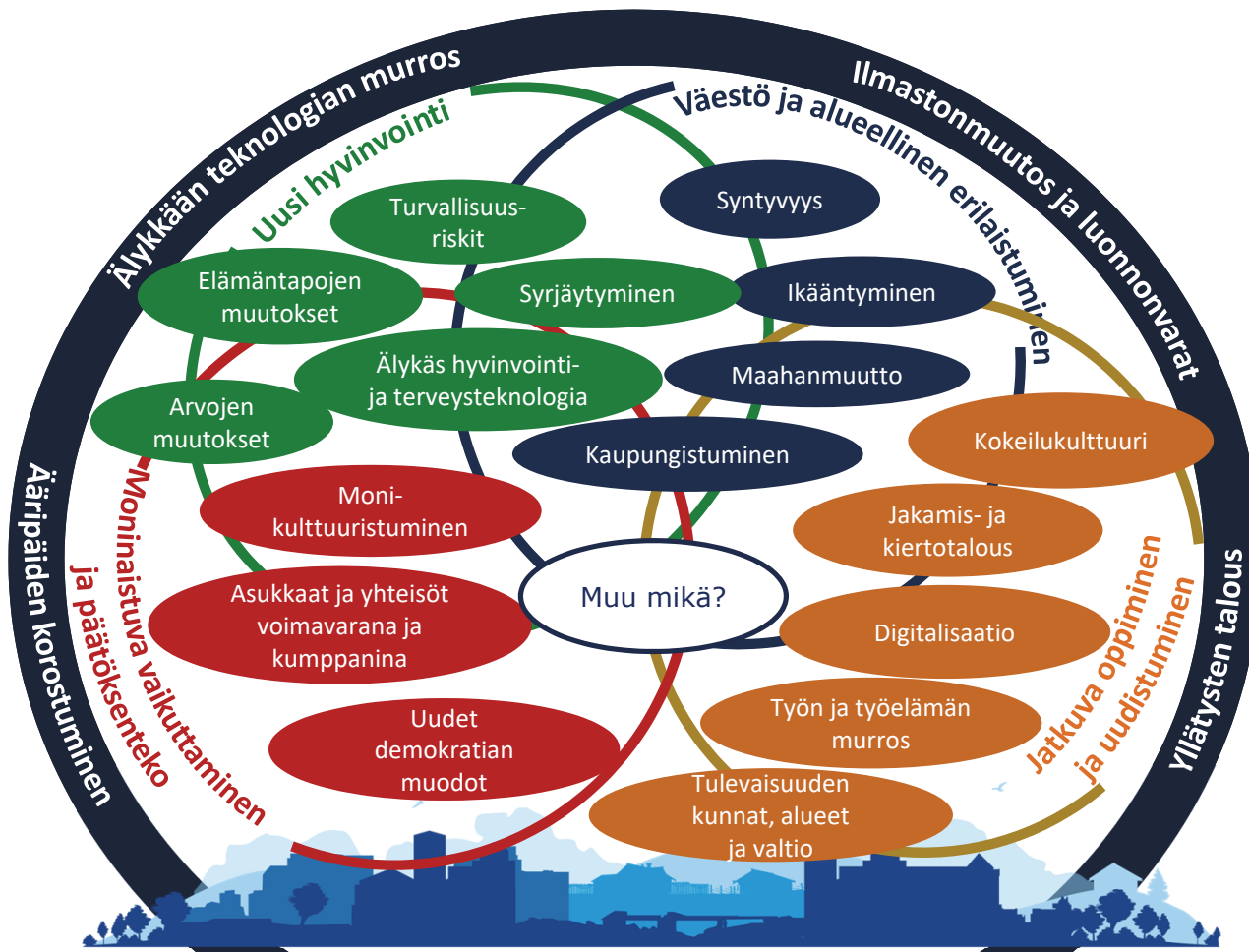
Elämäntapojen muutokset

Henkilökohtaisen hyvinvoinnin vaaliminen on yhä useamman elämän perusta. Yhä useammat ihmiset haluavat kantaa laajasti vastuuta hyvinvoinnistaan, joka mielletään laajasti mielen, sielun ja kehon kokonaisvaltaisena yhteispelinä. Aktiivinen ote kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista sisältää usein ajatuksen onnellisuudesta ja henkisestä kasvusta. Kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin kuuluvat myös työhyvinvointi ja esimerkiksi työajan rajoittaminen.

Elämäntapojen muuttuminen terveellisemmiksi voi helpottaa ikääntymiseen liittyvää hoidontarvetta. Kulutuskäyttäytymiseen liittyvät muutokset ovat myös selkeä signaali elämäntapojen muuttumisesta. Kuluttamisen kriteerit ovat yhä kestävämpiä: elämyksellisyys, ekologisuus ja eettisyys toimivat valintakriteereinä hinnan, laadun ja kestävyuden rinnalla.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

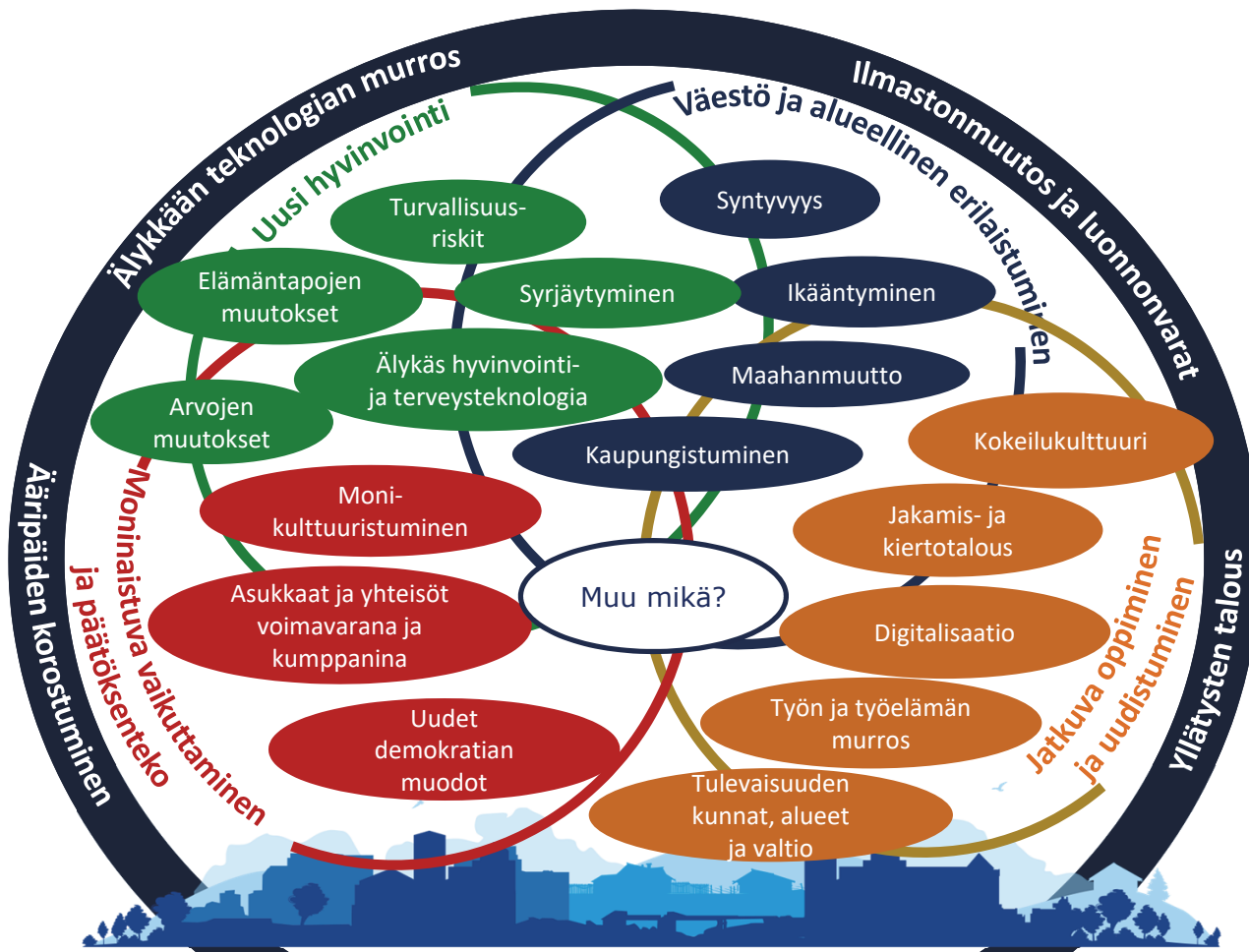
Syrjäytyminen

Hyvinvoivien ja pahoinvoivien kuilu uhkaa kasvaa paitsi globaalisti, myös Suomessa. Pitkäaikaistyöttömyys, näköalattomuus ja vieraantuminen yhteiskunnallisista rakenteista tuottaa syrjäytymisvaaraa ja syrjäytyneisyyttä. Yksittäinen ongelma ei sinänsä aiheuta syrjäytymistä vaan kyse on kasaantuvista ongelmista. Syrjäytymisessä on mukana niin sosiaaliset, terveydelliset kuin taloudellisetkin tekijät.

Suomessa syrjäytymiskeskustelu on painottunut erityisesti nuorten syrjäytymiseen. Keskustelua on käyty paitsi henkilökohtaisten syrjäytymiskokemusten kautta, myös sen kustannusten kautta. Syrjäytyneet nuoret ovat esimerkiksi sairaampia kuin muut ikätoverinsa. Syrjäytyneen nuoren terveyskulut kohoavat vuodessa jopa 170 000 euroon. Huolestuttavaa on se, että tutkimusten mukaan syrjäytyminen myös periytyy. Syrjäytyminen ei periydy geeneissä, vaan sosiaalisessa perimässä, joka kehkeytyy sekä kodissa että ympäröivässä yhteiskunnassa syntyvien kokemusten ja vuorovaikutuksen kautta.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

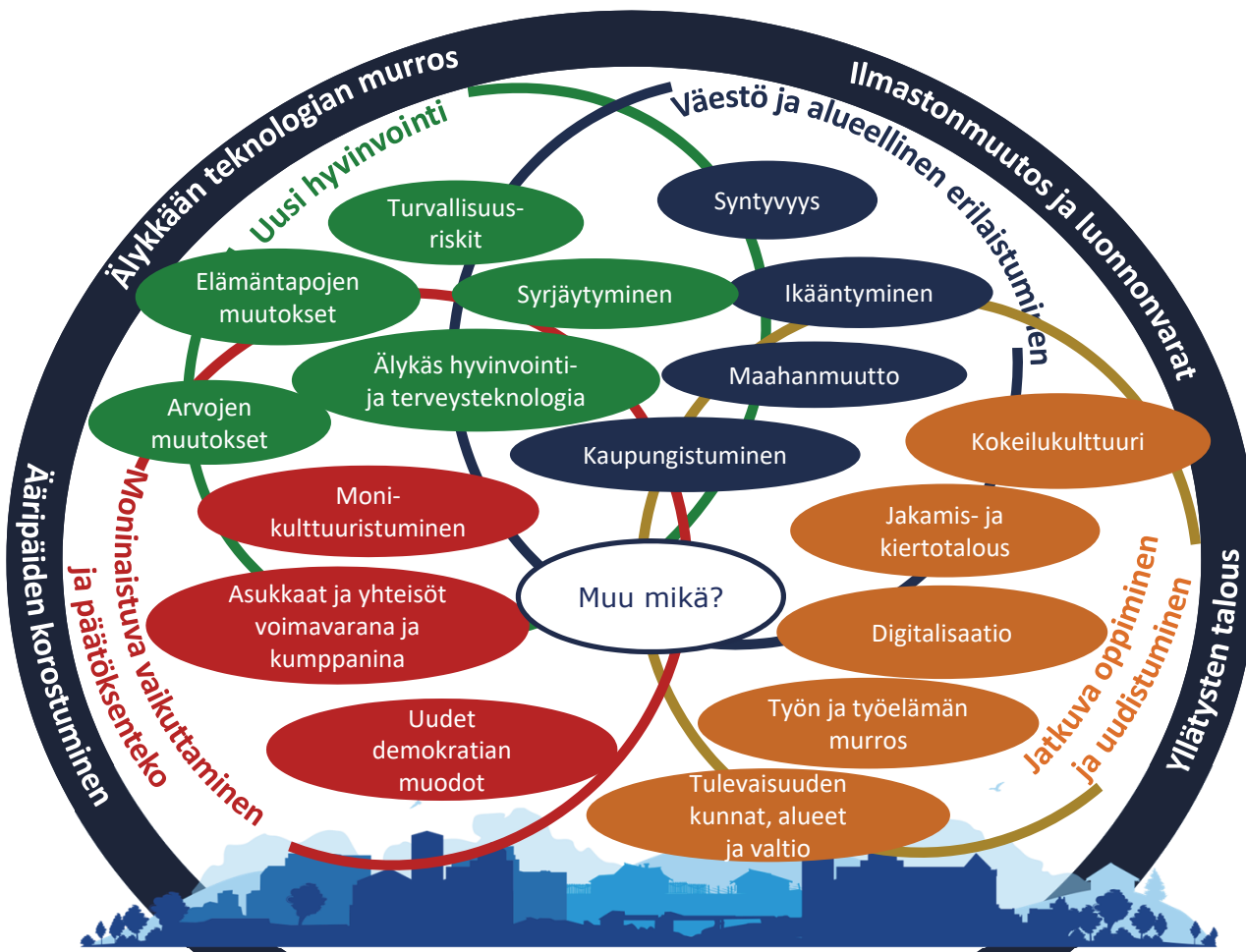
Turvallisuusriskit

Turvallisuudella on monia ulottuvuuksia. Turvallisuusriskit voivat liittyä kansalaisen näkökulmasta esimerkiksi rikollisuuteen, elinympäristöön, ilmastomuutokseen, ulko- ja sisäilmanlaatuun, digitaaliseen kyberuhkaan ja sotilaalliseen uhkaan. Turvallisuusriskit voivat vaihdella ajassa enemmän kuin monet muut muutosajurit. Esimerkiksi sotilaallisen turvallisuuden, kyberturvallisuuden ja ilmastomuutoksen

merkitys on vahvasti korostunut globaalisti aivan viime vuosien aikana. Turvallisuus on tunne ja se saa ihmisen elämänsä eri vaiheissa erilaisia painotuksia. Esimerkiksi lapsilla ja nuorilla turvallisuus tai sen puute kytkeytyy ennen muuta kotiin ja kouluun, keski-ikäisillä tasa-arvoon ja työelämään sekä vanhuksilla yksin asumiseen ja hoivaan.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Kaupungistuminen

Kaupungistuminen globaalina megatrendinä jatkuu. Kaupungeissa asuu jo yli puolet maailman väestöstä ja arvioiden mukaan vuonna 2030 jo yli 70 prosenttia.

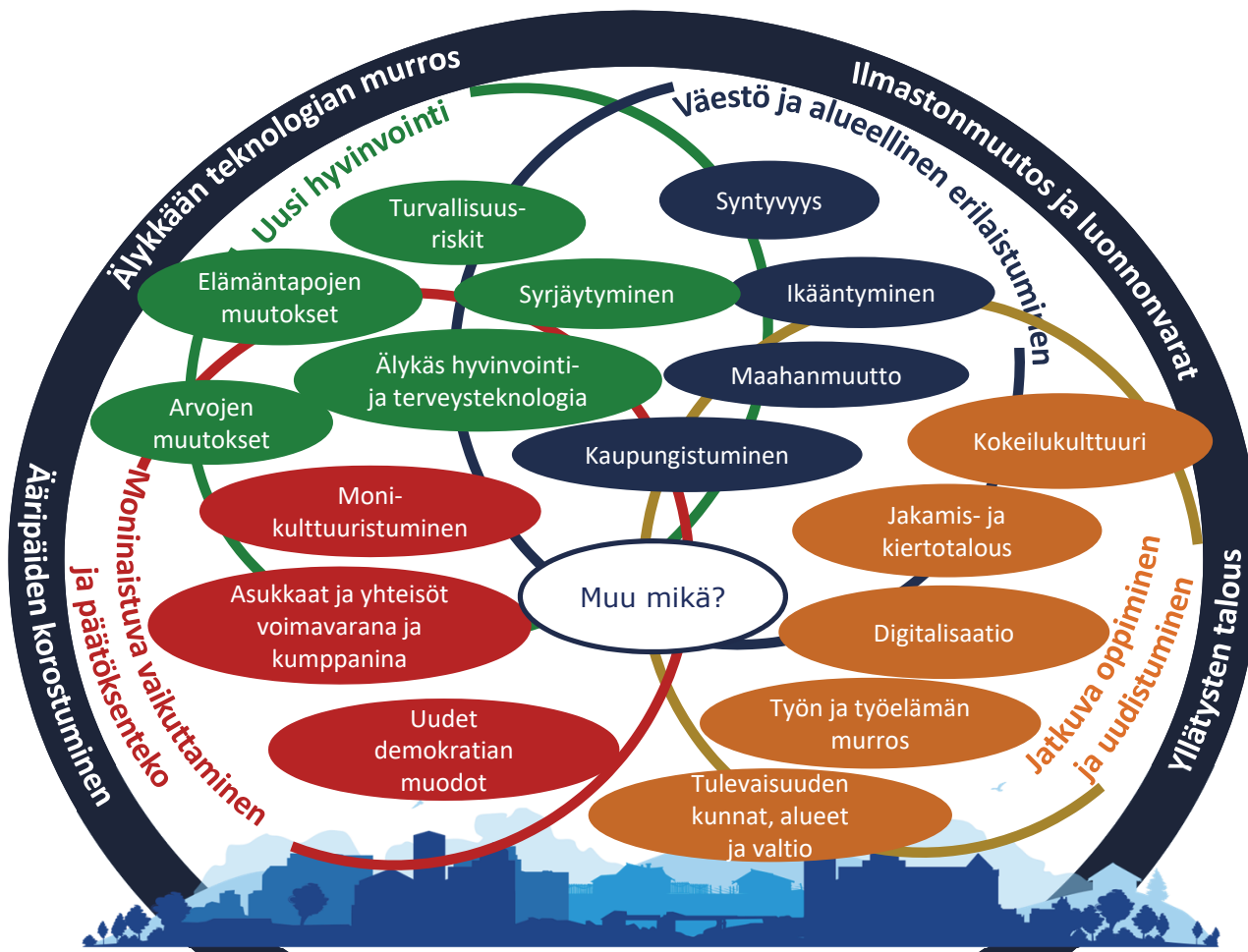
Suomessa kaupungistuminen on niin ikään voimakasta. Tällä hetkellä jo yli seitsemän kymmenestä (72 %) suomalaisista asuu 30 minuutin aikaetäisyydellä maakuntien keskuskaungeista (Aro 2016). Suuret elinkeinojen rakennemuutokset ja tästä aiheutuva työmarkkinoiden turbu-

lenssi korostavat kaupungistumista ja ohjaavat ihmisiä sijoittumaan alueille, joilla on työllistymisen mahdollisuuksia. Myös lisääntyvä maahanmuutto kiihdyttää kaupungistumista Suomessa.

Kaupunkiseudut käyvät keskenään kilpailua osaajista, asukkaista ja yrityksistä. Riittääkö menestystä suuremmalle määrälle kaupunkeja ja kaupunkiseutuja, vai jakaantuuko kehitys tulevaisuudessa pienempään määrään voittajia?

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Maahanmuutto

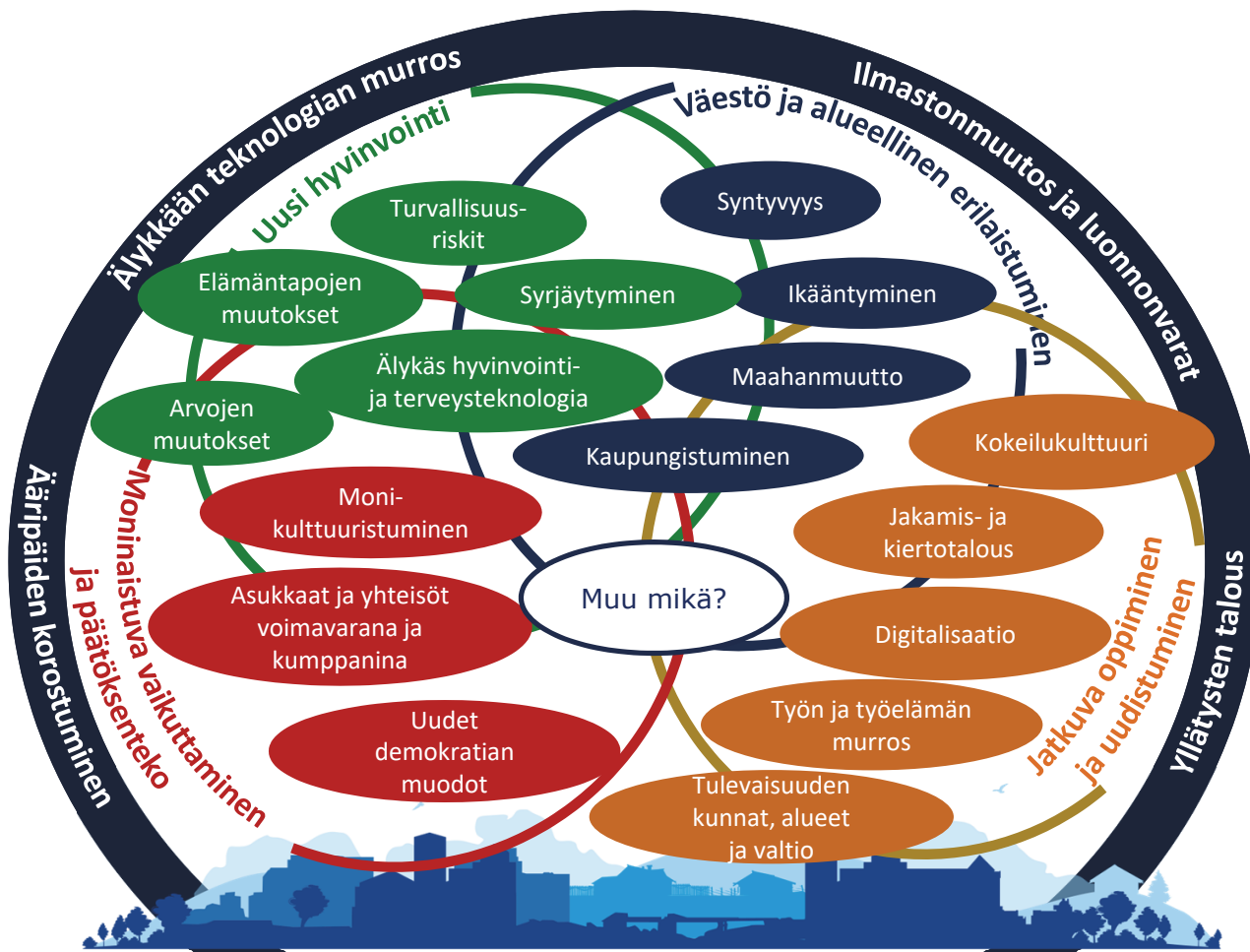
Muutto ulkomailta Suomeen on kasvanut huomattavasti viime vuosina. Ulkomaalaisväestö on lähes kaksinkertaistunut 2000-luvulla. Vuonna 2015 Suomessa asui noin 231 000 ulkomaan kansalaista. Ulkomaan kansalaisten määrän arvioidaan nousevan vuoteen 2020 mennessä 330 000:een ja vuoteen 2030 mennessä jo noin 500 000 henkeen.

Maahanmuutto keskittyy suurimpiin kaupunkeihin ja kasvukeskuksiin. Pääkaupunkiseutu on siinä erityisasemassa. Tämä koskee sekä työn, opiskelun tai perhesiteiden perusteella tapahtuvaa muutttoa että myös pakolaisuudesta aiheutuvaa muuttoliikettä. Pienelle tai väestömääräänsä menettävälle kunnalle maahanmuutto voi myös olla mahdollisuus vahvistaa väestöpohjaa ja elinvoimaa, mikäli kunnan vetovoimaa maahanmuuttajien asuinpaikkana kyetään ylläpitämään.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Ikääntyminen

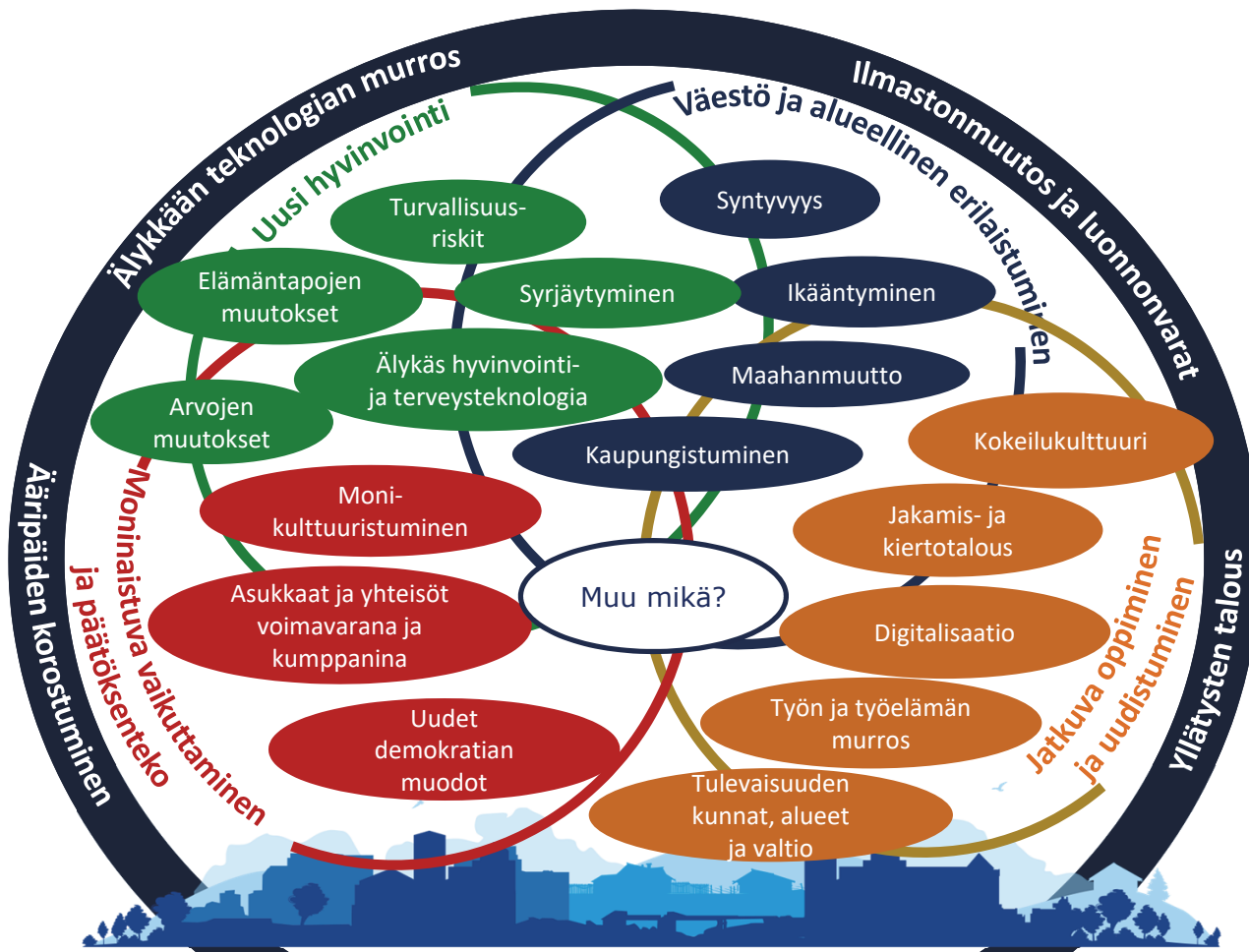
Ikääntyminen

Merkittävin väestörakenteen muutos on tällä ja ensi vuosikymmenellä väestörakenteen vanheneminen. Euroopan kilpailukyky kohtaa tästä syystä suuria haasteita maailmanlaajuisessa taloudessa. Suomi harmaantuu Euroopan eturintamassa. Suomessa eläkeikäisten osuus väestöstä kasvaa voimakkaasti samaan aikaan kun työikäinen väestö vähenee. Myös lasten ja nuorten osuudet pienenevät eikä syntyvyydessä ole odotettavissa merkittävää muutosta myöskään tulevaisuudessa. Vaikka väestön ikääntyminen koskettaa jokaista Suomen kuntaa, on ikärakenteen kehityksissä myös merkittäviä eroja kuntien välillä.

Tilannetta jonkin verran helpottaa se, että nyt ikääntyvä väestö on keskimäärin terveempää kuin aiemmin. Ikääntyvillä on myös keskimäärin enemmän varoja käytettävissään kuin aiemmilla sukupolvilla oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen ja mielekkään elämän ja elämysten hakeamiseen. Polarisaatio hyvä- ja huono-osaisten ikäihmisten välillä on kuitenkin tähän liittyvä riskitekijä. Joka tapauksessa ikääntyvät ovat myös yhä tärkeämpi asiakassegmentti liiketoiminnan harjoittamisen kannalta. Ikääntyvien henkilöiden resursseja on myös mahdollista saada yhä laajemmin työelämän ja yhteisöjen käyttöön.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

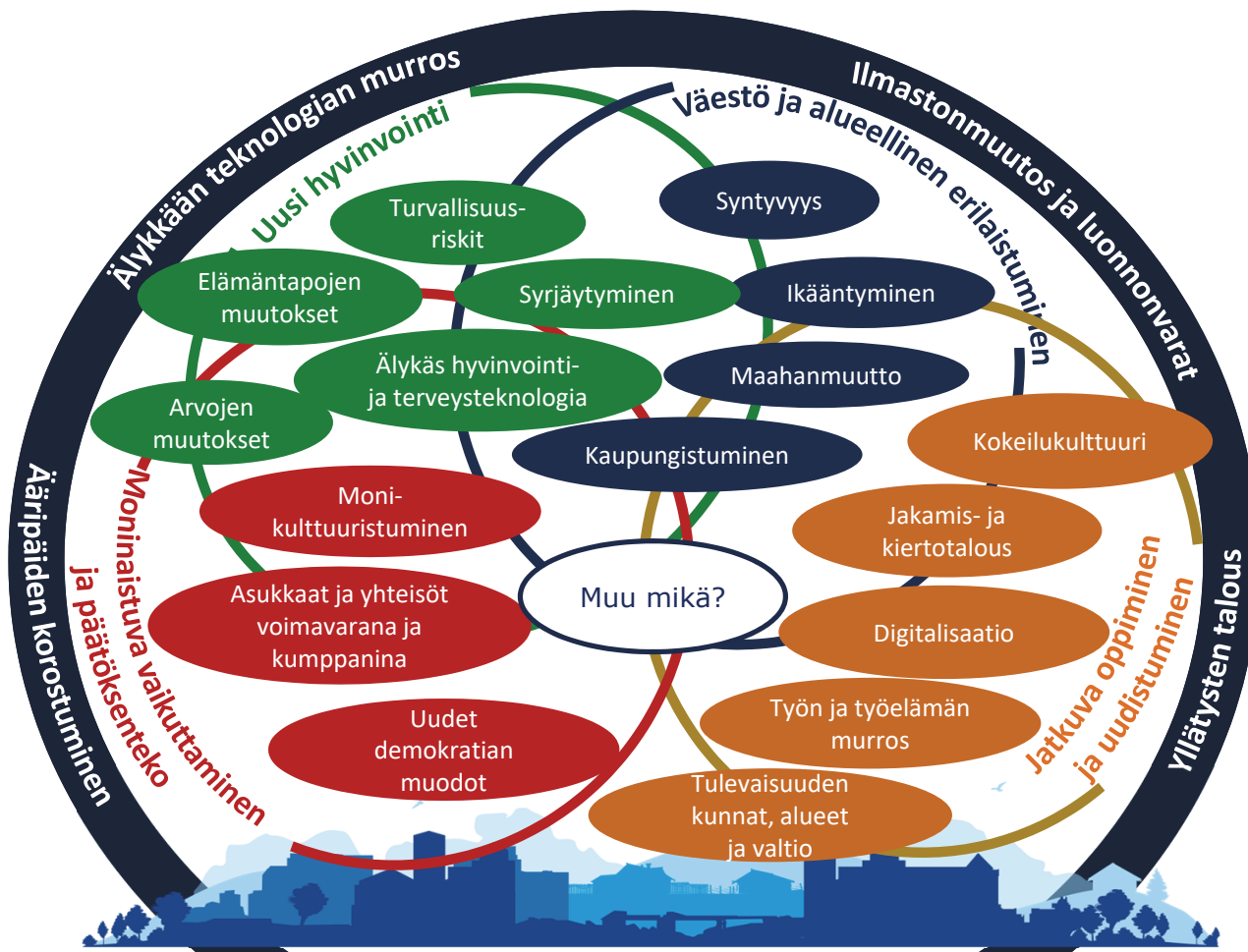
Syntyvyys

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan vuonna 2030 alle 15-vuotiaiden määrä on lähes 20 000 pienempi kuin tänä vuonna (v. 2016). Vuonna 2015 yli 60:ssä kunnassa syntyi alle 20 lasta, eli vähemmän kuin yhden koululuokan verran. Tämä alhaisen syntyvyyden trendi yhdessä väestön ikääntymisen kanssa nakertaa omalta osaltaan kuntien elinvoimaa ja synnyttää samalla polarisaatiota Suomen sisälle.

Laskevan syntyvyyden trendiä voi korjata talouden ja työllisyystilanteen paraneminen sekä yhteiskunnan syntyvyyttä tukevat toimenpiteet. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi lapsiperheiden tukijärjestelmän uudistus. Niin ikään maahanmuutto voi omalta osaltaan tasapainottaa vinoutunutta ikärakennetta.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Kokeilukulttuuri

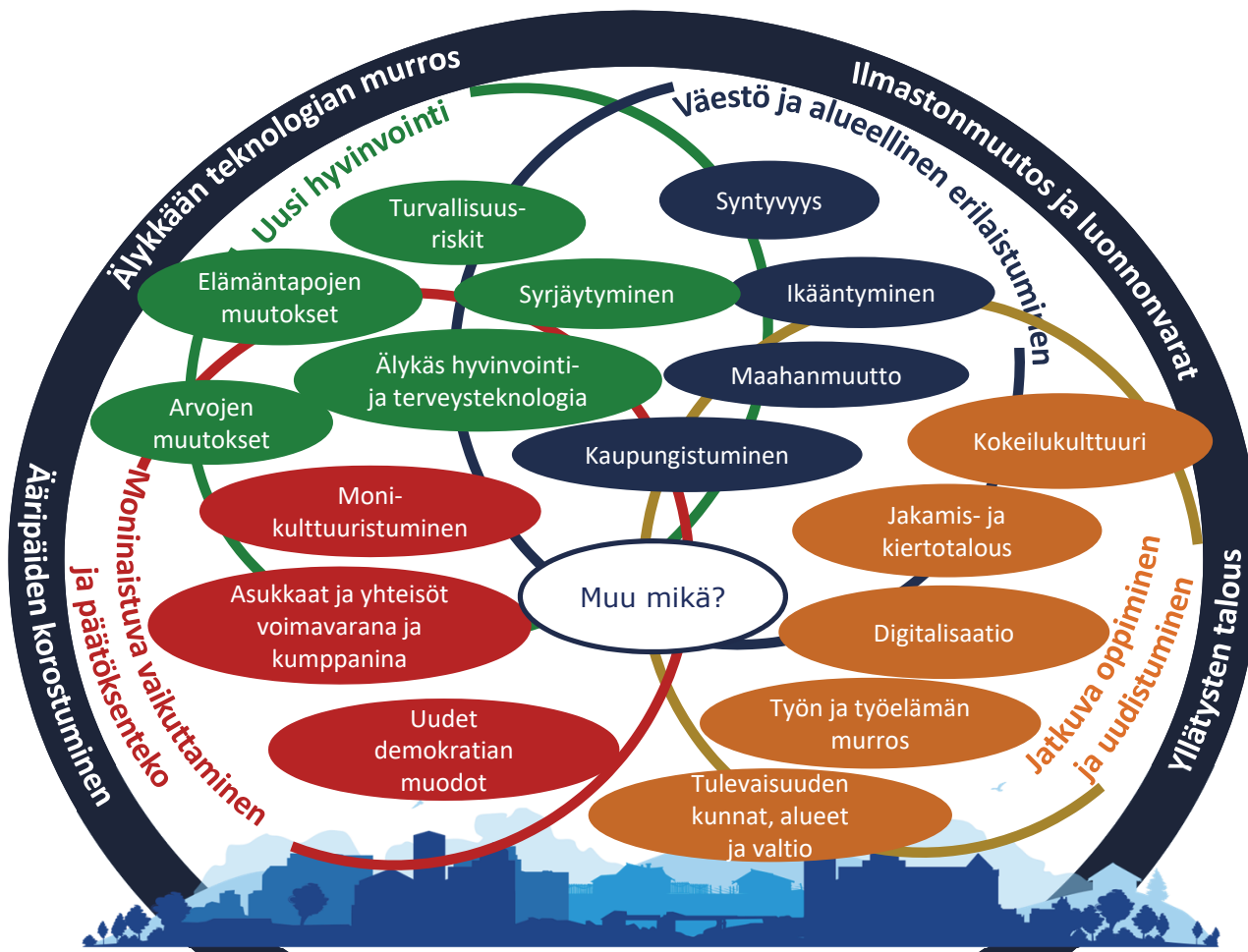
Toimintaympäristön yhä nopeutuvassa muutoksessa menestyminen edellyttää organisaatioilta, yhteisöiltä ja yhteiskunnalta kokeilemistä ja jatkuvaa uudistumista. Kokeilukulttuuri syntyy halusta ja rohkeudesta kokeilla ja valita erilaisia lähestymistapoja asioihin. Kokeilukulttuuriin liittyy myös rohkeus epäonnistua.

Kokeileminen edellyttää oppimista ja avoimuutta organisaatioissa ja niiden välillä. Kokeileminen edellyttää

myös sitä, ettei sitä ei näivetetä ylisuunnittelulla, jolloin kokeilun aikajänne ja tavoitteet muuttuvat perinteiseksi kehittämistoiminnaksi. Kunnilla ja alueilla voi olla merkittävä rooli kokeilutoiminnan mahdollistajina, alustoina sekä myös totettajina yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Kunnan elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämisen uudet menestystekijät saattavatkin olla juuri kokeilutoiminnan kautta löydettävissä.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Jakamis- ja kiertotalous

Jakamistalous synnyttää mielenkiintoisia asetelmia, sillä maailman suurimmalla kaupalla (Alibaba) ei ole lainkaan omia varastoja, eikä maailman suurimmalla hotelliketjulla (Airbnb) ole omia hotellihuoneita. Jakamistalouden toimijat haastavat perinteiset tuottajat, lainsäädännön, työehtosopimukset, viranomaisvalvonnan ja verojärjestelmän.

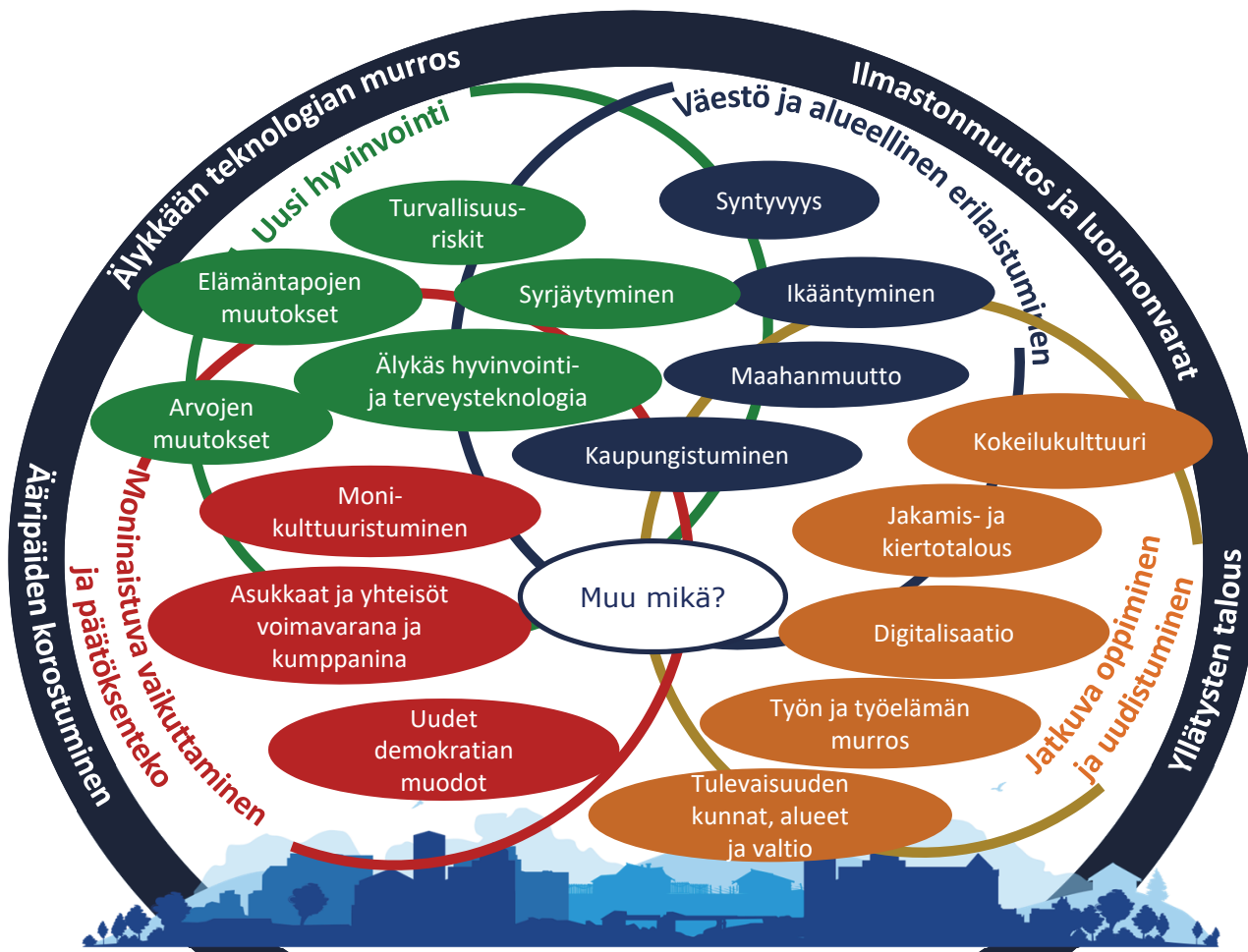
Kuntien näkökulmasta jakamistalous lisää kuntalaisten aktiivisuutta. Käytännön esimerkkeinä näistä aktiivisuuksista

ovat erilaiset aikapankkiin ja naapuriapuun liittyvät toimet, joiden avulla voidaan toteuttaa paikallisella tasolla niin sanottua pientä sosiaalipolitiikkaa.

Kiertotalous on vahvasti nousussa oleva talousmalli, jossa ei tuoteta jatkuvasti lisää uusia tavaroita, vaan kulutus perustuu omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen eli jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämiseen. Käytettyjä materiaaleja ei tuhota, vaan niistä tehdään yhä uudelleen uusia tuotteita.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Digitalisaatio

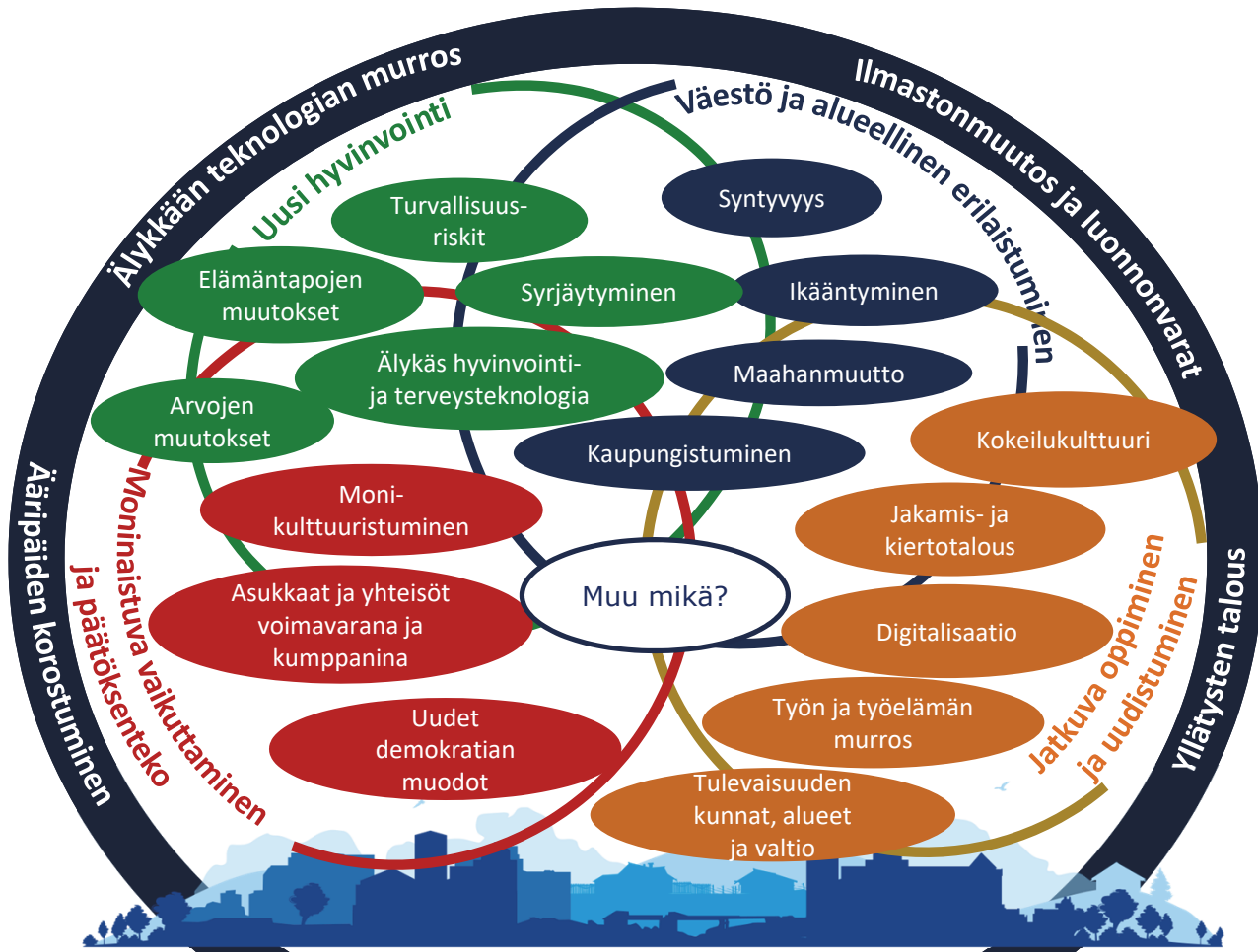
Digitalisaatio tarkoittaa digitaalisten teknologioiden leviämistä yhteiskunnan eri osa-alueille. Se muuttaa yritysten toimintatapaa, julkisen sektorin palveluja ja kuluttajien käyttäytymistä. Digitalisaatio vauhdittaa hierarkioiden purkamista ja siirtymistä verkostomaisiin tuotantotapoihin. Digitalisoituminen murtaa toimialarajoja, altistaa yritykset globaalille kilpailulle ja mahdollistaa suuren tuottavuuden kasvun. Digitalisaatio mullistaa kokonaisia toimialoja ja ammatteja.

Digitalisaatiota luonnehtii neljä keskeistä ominaisuutta:

1. Datan ja informaation räjähdysmäinen kasvu
2. Esineiden internet eli yhä useamman laitteen kytkeminen verkkoon
3. Pilvipalveluihin perustuvan alustatalouden syntyminen
4. Automaation, robotiikan ja tekoälyn laajeneva käyttö

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Työn ja työelämän murros

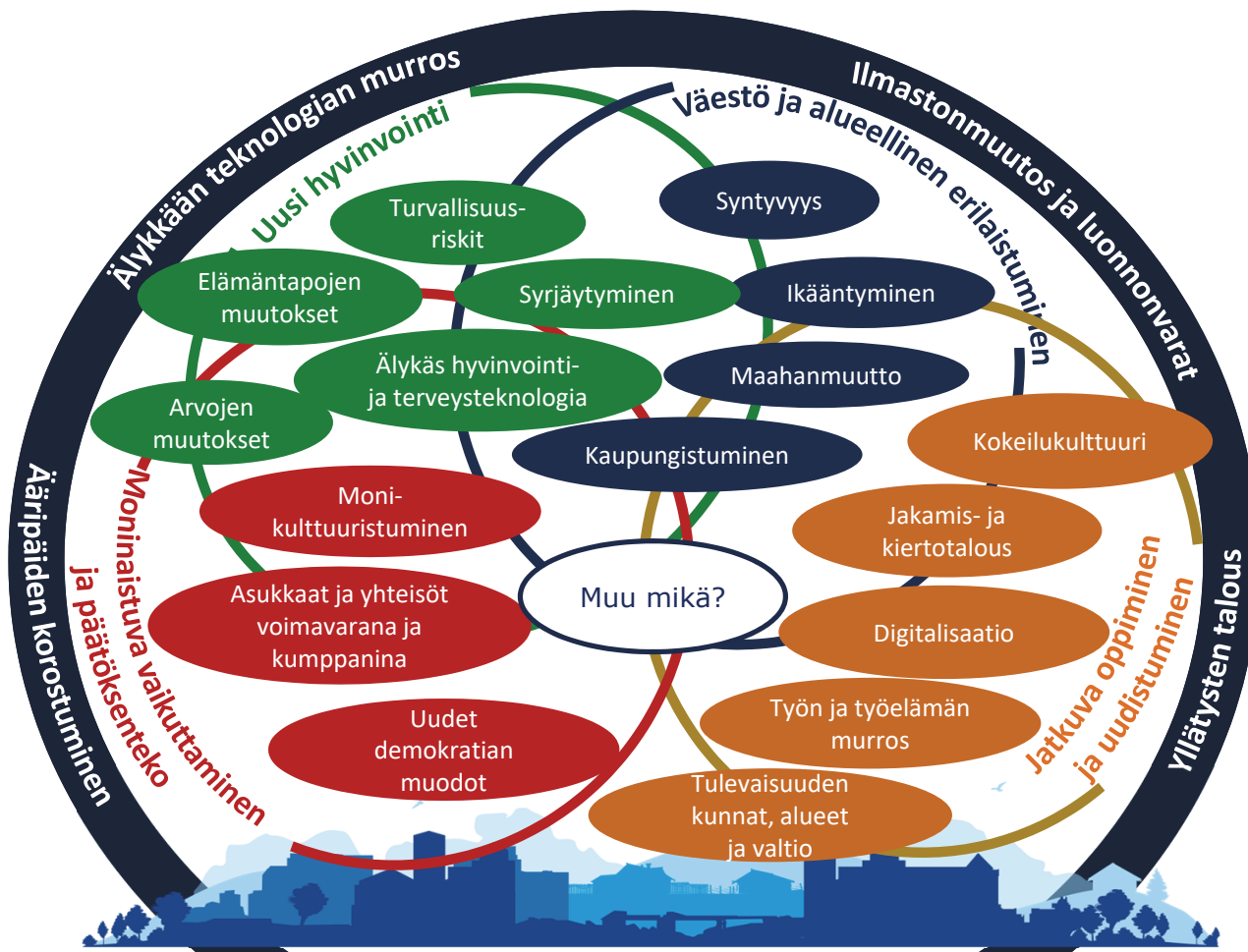
Työn, työajan ja palkan määrittäminen tulee hankaloitumaan: mikä on työtä, mikä on työaikaa, mistä maksetaan palkkaa ja mistä ei? Elinikäinen oppiminen on myös entistä suurempi vaatimus tulevaisuuden työelämässä. Kyseessä ei ole nopea siirtyminen yhdestä työtavasta johonkin toiseen, vaan pitkään jatkuvasta murroksesta kohti entistä moninaisempaa työn maailmaa.

Tulevaisuuden tutkijat ennakoivat, että työelämä ja työmarkkinat polarisoituvat ja keskipalkkainen työ tulee vähenemään. Vuosikymmenten aikajänteellä yhteiskunnan

pitäisi varautua myös siihen, että perinteinen palkkatyö tulee merkittävästi vähenemään. Työn murrokseen liittyy runsaasti epävarmuutta, mikä näkyy siitä kirjoitettujen juttujen otsikoissa, kuten ”robotit vievät työt”. Globaalien ennusteiden hajonta työpaikkojen häviämisestä on suuri vaihdellen alle 10 prosentista yli 50 prosenttiin. Vastavasti on otettava huomioon se, että uusia työtehtäviä ja uusia työpaikkoja syntyy kovaa vauhtia, kuten Linturi ja Kuusi ovat asiaa konkretisoineet uudessa raportissaan ”Suomen sata uutta mahdollisuutta 2018–2037”.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):

Maailmanpyörä – kuntien ja alueiden muutosajurit 2018–2030

Tulevaisuuden kunnat, alueet ja valtio

Maailmanpyörän muutosajureilla on monia kytköksiä tulevaisuuden kuntien, alueiden ja valtion toimintaan. Kun toimintaympäristö muuttuu yhä monimutkaisemmaksi, tarvitaan nopeaa reagointia ja jatkuvaa uudistumista, kokeilukulttuurin vahvistamista hallinnon tilalle. On tärkeätä, että kunnat, alueet ja valtio ottavat proaktiivisesti tulevaisuuden käsiinsä ja rakentavat ennakkoinnin, strategiatyön ja kokeilujen avulla hyvän tulevaisuuden 2020- ja 2030-luvulle.

Vaikutukset omassa toimintaympäristössäsi (kunta, alue, muu yhteisö):